

ISSN 0204-2061

KNYGOTYRA

46

KNYGOTYRA

VILNIUS UNIVERSITY

BOOK SCIENCE

2006
Vol. 46

RESEARCH PAPERS

Published since 1961

VILNIUS UNIVERSITY PUBLISHING HOUSE
2006

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KNYGOTYRA

2006
46 tomas

MOKSLO DARBAI

Leidžiami nuo 1961 m.

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA
2006

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Domas Kaunas* Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania (Communication and information 06H)

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoja (Deputy Editor-in-Chief)

Doc. dr. *Aušra Navickienė* Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania (Communication and information 06H)

Atsakingoji sekretorė (Executive Secretary)

Prof. dr. *Elena Macevičiūtė* Vilniaus universitetas, Lietuva; Švedijos bibliotekininkystės ir informacijos mokslų mokykla, Švedija (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania; The Swedish School of Library and Information Studies Communication and information, Sweden (Communication and information 06H)

Nariai (Editors):

Dr. *Ona Aleknavičienė* Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Filologija, 04H)
The Institute of the Lithuania Language, Lithuania (Philology, 04H)

Prof. habil. dr. *Alisa A. Belovickaja* Maskvos valstybinis spaudos universitetas, Rusija (Komunikacija ir informacija 06H)
Moscow State University of Printing Arts, Russia (Communication and information 06H)

Prof. dr. *Audronė Glosienė* Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania (Communication and information 06 H)

Prof. dr. *Osvaldas Janonis* Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania (Communication and information 06 H)

Doc. habil. dr. *Ingė Lukšaitė* Lietuvos istorijos institutas, Lietuva (Istorija, 05H)
The Lithuanian institute of history, Lithuania (History 05H)

Doc. dr. *Ilkka Mäkinen* Tampere universitetas, Suomija (Komunikacija ir informacija 06H)
University of Tampere, Finland (Communication and information 06H)

Prof. habil. dr. *Krzysztof Migoń* Vroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija 06H)
University of Wrocław, Poland (Communication and information 06H)

Doc. dr. *Arvydas Pacevičius* Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija 06H)
Vilnius University, Lithuania (Communication and information 06H)

Prof. dr. *Tiiu Reimo* Talino pedagoginis universitetas, Estija (Komunikacija ir informacija 006H)
Tallinn Pedagogical University, Estonia (Communication and information 06H)

Prof. habil. dr. *Konrad Umlauf* Berlyno Humboldtų universitetas, Vokietija (Komunikacija ir informacija 06H)
Berlin Humboldt University, Germany (Communication and information 06H)

Dr. *Regina Varnienė* Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuva (Komunikacija ir informacija 006H)
Martynas Mažvydas National Library of Lithuania, Lithuania (Communication and information 06 H)

Doc. dr. *Viesturs Zanders* Latvijos universitetas, Latvija (Komunikacija ir informacija 06H).
University of Latvia, Latvia (Communication and information 06 H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas
Saulėtekio al. 9, I rūmai, 211 kab., LT-10222 Vilnius
Saulėtekio al., building 1, room 211, LT-10222 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): domas.kaunas@kf.vu.lt, ausra.navickiene@kf.vu.lt, elena.maceviciute@hb.se
<http://www.leidykla.eu/mokslo-darbai/knygotyra/>
Tel., faksas (Phone, fax): (370 5) 236 61 11; 236 61 12; (370 5) 236 61 04

© Vilniaus universiteto leidykla, 2006

© Vilnius University Publishing House, 2006

T U R I N Y S

Straipsniai

AUŠRA NAVICKIENĖ. Knygotyros raida Lietuvoje: periodizacija ir chronologija	9
MICHAILAS P. JELNIKOVAS. Knygos fenomenas (Teorinis-gnoseologinis aspektas)	36
OSVALDAS JANONIS. Bibliografijos mokslas sovietmečiu: kiekybinė charakteristika	53
DOMAS KAUNAS. Retrospektyviosios lietuviškų knygų bibliografijos papildymai ir jų šaltiniai	65
GUIDO MICHELINI. Zengštoko <i>Giesmių Chriksczjonischkų ir Duchaunischkų</i> naujų tekstų istorija	91
JADVYGA MISIŪNIENĖ. Elzevirų leidiniai Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje	101
ASTA KRAKYTĖ. Senojo Vilniaus universiteto akademinės bendruomenės skaitybos tyrimai: istoriografijos aspektai	118
OLGA N. ILJINA. Asmeninė, personalinė, privačioji? Dėl sąvokos <i>asmeninė biblioteka</i> apibrėžties	138
DOMININKAS BURBA, ARVYDAS PACEVIČIUS. Portretinės graffiti senųjų Lietuvos knygų parašėse: kūrybinės iškvos mėginant plunksną	153
SIGNE JANTSON, TIJU REIMO. Knygų prekybininkas kaip kultūros agentas: knygų prekyba Estijoje XIX amžiaus antrojoje pusėje ir XX amžiaus pradžioje (anglų k.)	177
DARIUS KUČINSKAS. Neišlikę Mikalojaus Konstantino Čiurlionio muzikos rankraščiai	194
MINDAUGAS KVIETKAUSKAS. Mykolo Biržiškos publicistika XX a. pradžios Vilniaus spaudoje: intelektualo biografijos bruožai	216

Publikacijos

ANTANAS TYLA. Martyno Jankaus prašymas Sankt Peterburgo cenzūros komitetui dėl lietuviškų knygų spaustuvės įkūrimo Lietuvoje	238
ŽIVILĖ ZAVADSKYTĖ-ZAKARAUSKIENĖ. Povilas Gasiūnas: Juodadarbio spaudos kolekcininko atsiminimai	252

Ažvalgos

Biografijų žodynas „Lietuvos knygos veikėjai“	269
ELENA MACEVIČIŪTĖ. „Svensk Biblioteksforskning“ – Švedijos bibliotekų tyrimo žurnalas	275

Recenzijos

ONA ALEKNAVIČIENĖ. Apie senuosius Lietuvos spaudmenis	279
RIMVYDAS LAUŽIKAS. Dingęs knygos pasaulis kaip tyrimas, teorija ir didaktika	295
EGLĖ AKSTINAITĖ. Stanislovo Didžiulio asmeninės bibliotekos katalogas	299

Kronika

VITA MOZŪRAITĖ. Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų bei – Knygotyros ir dokumentotyros institutai 2005 metais	302
Atmena „Knygotyros“ autoriams	317

CONTENTS

Articles

AUŠRA NAVICKIENĖ. The development of Book Science in Lithuania: division into periods and chronology	9
MIKHAIL P. ELNIKOV. The book phenomenon (Theoretical-gnoseological aspects)	36
OSVALDAS JANONIS. Science of bibliography in Soviet period: quantitative characterization	53
DOMAS KAUNAS. Additions to the retrospective bibliography of Lithuanian books and their sources	65
GUIDO MICHELINI. The history of the new texts of Zengštokas' Hymnal <i>Giesmes Chrikszionischkos ir Duchauischkos</i>	91
JADVYGA MISIŪNIENĖ. Collection of Elzevyres in Martynas Mazvydas National Library of Lithuania	101
ASTA KRAKYTĖ. Research into the reading process of the academic community of the old Vilnius University: aspects of historiography	118
OLGA N. ILJINA. Personal (lichnaja), private (chastnaja), individual (personal'naja)? Defining the concept of the personal library	138
DOMININKAS BURBA, ARVYDAS PACEVIČIUS. Portrait graffiti in margins of antique Lithuanian books	153
SIGNE JANTSON, TIJU REIMO. Bookseller as a cultural agent: book trade in Estonia in the second half of the 19 th and at the beginning of the 20 th century	177
DARIUS KUČINSKAS. Lost music manuscripts of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis	194
MINDAUGAS KVIETKAUSKAS. Publications of Mykolas Biržiška in Vilnius press at the beginning of the 20 th century: features of the intellectual biography	216

Publications

ANTANAS TYLA. A request from Martynas Jankus to St. Petersburg Censorship Committee about the establishment of Lithuanian Books' printing house in Lithuania	238
ŽIVILĖ ZAVADSKYTĖ-ZAKARAUSKIENĖ. Povilas Gasiūnas: memoirs of a hard working press collector	252

Overviews

“Lithuanina book workers” – biographic dictionary	269
ELENA MACEVIČIŪTĖ. “Svensk Biblioteksforsking” – Swedish Library Research journal	275

Reviews

ONA ALEKNAVIČIENĖ. Old Lithuanian fonts	279
RIMVYDAS LAUŽIKAS. Vanished world of a book as a research, theory and didactics	295
EGLĖ AKSTINAITĖ. A catalogue of Stanislovas Didžiulis personal library	299

Chronicle

VITA MOZŪRAITĖ. Chronicle of the Institutes of Library and Information Science and Book Science and Documentation: 2005	302
Dear authors of “Knygotyra”	322